

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády

ze dne 21. prosince 2009 č. 1572

REALIZAČNÍ PLÁN KONCEPCE ROMSKÉ INTEGRACE 2010 - 2013

ÚKOLY PRO JEDNOTLIVÉ RESORTY

1. Ministr vlády pro lidská práva

1.1 Připravit do 31. 12. 2011 novelu zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a doplnit jej o obsahové vymezení úkolů napomáhajících výkonu práv a integraci příslušníků romských komunit dle části III. materiálu.

1.2 Vytvořit do 31. 12. 2013 v rámci svého resortu dotační program *Podpora romských poradců* pro obce s rozšířenou působností.

1.3 Vytvořit do 31. 12. 2011 systém evidence a evaluace činnosti romských poradců. Na základě zjištěných informací vytvořit jejich novou doporučenou pracovní náplň jako vodítko pro obce s rozšířenou působností při plnění agendy romských záležitostí.

1.4 Vytvořit do 30. 9. 2010 ve spolupráci s předsedou Českého statistického úřadu strategii podpory sociálně vyloučených romských komunit při sčítání lidu v roce 2011.

1.5 Průběžně ve spolupráci s ministrem práce a sociálních věcí prosazovat prostřednictvím kampaní princip diverzity v českém podnikatelském prostředí a ve veřejné správě dle části III. materiálu.

1.6 Průběžně podporovat rovné příležitosti žen v romské komunitě.

1.7 Do 31. 12. 2012 zahájit se zapojením Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách a ve spolupráci s ministrem práce a sociálních věcí odbornou diskusi na téma evidence a evaluace sociálních programů směřujících k sociálnímu začleňování sociálně vyloučených Romů a podporovat realizaci takto zaměřených vzdělávacích aktivit pro jejich poskytovatele.

2. Ministerstvo kultury

2.1 V rámci existujících dotačních programů podporovat včlenění romské kultury do většinové kultury české společnosti.

3. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Oblast kultury

3.1 Podporovat průběžně výzkum romského jazyka, romského holocaustu a romské kultury, vytvářet příležitosti pro realizaci takto zaměřených výzkumných projektů v rámci dotačních programů Grantové agentury AVČR.

3.2 Vytvářet průběžně podmínky pro institucionální rozvoj vysokoškolského oboru romistika a podporovat jeho rozšíření na další vysoké školy v ČR.

3.3 Podporovat průběžně rozšíření výuky romského jazyka na regionální úrovni, vytvářet materiály ke vzdělávání pedagogických pracovníků pro práci s jinojazyčnými žáky s přihlédnutím k romským žákům, podporovat tvorbu metodických a didaktických materiálů pro výuku romštiny.

3.4 Včlenit ve spolupráci s Výzkumným ústavem pedagogickým a Národním ústavem odborného vzdělávání téma romské kultury a dějin do rámcových vzdělávacích programů škol v souladu s harmonogramem revizí rámcových vzdělávacích programů, průběžně prostřednictvím České školní inspekce vyhodnocovat soulad těchto programů se školskými vzdělávacími programy, podle nichž probíhá výuka těchto témat v praxi.

Oblast vzdělávání

3.5 Přezkoumat do 31. 1. 2010 obvyklý postup školských poradenských pracovišť ve vztahu k diagnostice speciálních vzdělávacích potřeb dětí, žáků a studentů ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí; navrhnout dle výsledků přezkumu úpravu jejich činností ve vztahu k diagnostice těchto dětí; dále průběžně vytvářet metodické pokyny a podporovat vzdělávací programy zaměřené na toto téma pro pracovníky školských poradenských pracovišť i pro pedagogické pracovníky působící na školách.

3.6 Zvyšovat průběžně informovanost krajů a obcí o systému a o Koncepti včasné péče; podporovat prostřednictvím Programu na podporu vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí, žáků a studentů realizátory vzdělávacích aktivit pro děti do 6 let věku se sociálním znevýhodněním a jejich rodiče.

3.7 Zvýšit do 31. 12. 2011 prostupnost vzdělávacího systému ve vztahu k žákům, kteří se vzdělávají podle RVP ZV LMP a zefektivnit systém průběžného monitorování jejich školní úspěšnosti a rozvoje potřebných kompetencí tak, aby se v případě zvýšení školní úspěšnosti a získání potřebných kompetencí mohly vzdělávat v základních školách hlavního vzdělávacího proudu podle RVP ZV; rozvíjet další modely inkluzivního vzdělávání pro integraci znevýhodněných romských dětí, žáků a studentů do hlavního vzdělávacího proudu.

3.8 Včlenit do 31. 12. 2013 supervizi do systému dalšího vzdělávání a metodické podpory pedagogických pracovníků ke zvýšení jejich odbornosti a připravenosti pro každodenní práci se žáky a studenty ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí.

3.9 Průběžně s využitím evropských strukturálních fondů a národních zdrojů podporovat šíření škol s celodenním programem.

3.10 Vytvořit pracovní skupinu se zapojením pracovníků krajských úřadů a Center podpory inkluzivního vzdělávání, jejímž výstupem bude metodický materiál obsahující doporučující obsah pracovní náplně, doporučený systém vzdělávání a metodické podpory asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním.

3.11 Rozvíjet průběžně s využitím existujících dotačních programů síť poskytovatelů vzdělávacích aktivit pro dospělé sociálně vyloučené Romy v rámci podpory jejich celoživotního učení s důrazem na rozvoj jejich klíčových kompetencí a funkční gramotnosti.

3.12 Vytvořit do 31. 12. 2010 doporučení a informovat vysoké školy pedagogické, aby v rámci svých akreditovaných pedagogických oborů vyučovaly téma inkluzivního vzdělávání a výchovy dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, téma romské kultury, historie a jazyka. Dále, aby podporovaly praktickou výuku studentů pedagogických oborů v institucích zabývajících se inkluzivním vzděláváním a činností ve prospěch příslušníků romských komunit.

3.13 Vytvořit do 31. 12. 2010 doporučení a informovat vysoké školy zabývající se vzděláváním budoucích zdravotnických pracovníků, aby včlenily do svých akreditovaných studijních programů vzdělávací programy zaměřené na multikulturní výuku a problematiku zdravotního stavu příslušníků romských komunit.

Rozvíjet podpůrné mechanismy, které umožní pracovní uplatnění příslušníkům romských komunit ve vzdělávacím systému ČR.

Oblast zaměstnanosti

3.15 Včlenit téma podnikání do rámcových vzdělávacích programů škol v souladu s harmonogramem revizí rámcových vzdělávacích programů.

Oblast prevence kriminality

3.16 Transformovat průběžně ústavní výchovu tak, aby směřovala k rozvoji samostatnosti u dětí vyrůstajících v ústavní výchově, aby mohly v budoucnu žít samostatný život; dále vytvářet mechanismy vedoucí k prevenci vzniku jejich možné a pravděpodobné tendence k páchání trestné činnosti nebo k tomu, že se stanou její obětí;

3.17 Průběžně podporovat a rozvíjet další formy alternativních způsobů náhradní výchovy tak, aby děti vyrůstaly v přirozeném rodinném prostředí, a podporovat užší spolupráci pracovníků ústavní péče s rodinou a orgány sociálně právní ochrany dětí při jejich návratu do původních rodin.

4. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Oblast zaměstnanosti

4.1 Změnit do 31. 12. 2012 současný systém veřejných služeb zaměstnanosti tak, aby se zvýšila kapacita pracovníků v přímé práci se znevýhodněnými uchazeči o zaměstnání na trhu práce, mezi něž patří i Romové; zavést systém profilování uchazečů o zaměstnání do praxe; vytvořit systém dalšího vzdělávání, metodické podpory a supervize pracovníků úřadů práce dle části III. materiálu.

4.2 Průběžně ve spolupráci s kraji podporovat tvorbu a implementaci regionálních strategií k rozvoji lokálního trhu práce a vytvářet v této oblasti příležitosti pro tvůrce strategie ke sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe formou konferencí a zveřejňováním úspěšných projektů.

4.3 Podporovat průběžně ve spolupráci s ministrem pro lidská práva šíření informací o oblasti sociálního podnikání a umožnit nepřímo, pomocí obecněji zaměřených výzev OP LZZ subjektům zabývajícím se sociálním podnikáním sdílet zkušenosti a příklady dobré praxe v této oblasti, přičemž konkrétní podoba šíření informací bude vždy předmětem jednání obou zainteresovaných resortů.

4.4 Průběžně rozvíjet a podporovat realizaci rekvalifikačních programů zaměřených na soukromé podnikání.

4.5 Průběžně podporovat osvětu k předcházení nelegální práce u příslušníků romských komunit a včlenit toto téma do metodických pokynů pro pracovníky veřejných služeb zaměstnanosti, České správy sociálního zabezpečení, odborů státní sociální podpory a orgánů pomoci v hmotné nouzi.

4.6 Průběžně ve spolupráci s ministrem pro lidská práva podporovat formou kampaní šíření principu diverzity v českém podnikatelské prostředí a ve veřejné správě dle části III. materiálu, rozvíjet podpůrné mechanismy, které umožní pracovní uplatnění příslušníkům romských komunit v institucích fungujících v sociální oblasti.

Oblast sociální ochrany

4.7 Průběžně vytvářet metodické pokyny v souladu s principy dobré správy a podpůrné mechanismy pro jejich aplikaci do činnosti pracovníků veřejných institucí fungujících v rámci sociálního systému ČR; vytvářet a realizovat vzdělávací programy zaměřené na rovné zacházení s příjemci sociální pomoci a aplikaci principů dobré správy do praxe pro tyto pracovníky.

4.8 Průběžně poskytovat metodickou podporu tvůrcům střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb na úrovni krajů, vytvářet a realizovat vzdělávací programy a metodické materiály.

Oblast předlužení

4.9 Průběžně dotačně podporovat v rámci svých existujících dotačních programů a s využitím evropských strukturálních fondů rozvoj sítě bezplatného dluhového poradenství a vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách v této oblasti.

5. Ministerstvo vnitra

5.1 Informovat vládu průběžně prostřednictvím materiálu „Informace o plnění usnesení vlády týkajících se integrace romských komunit a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usnesením“ o plnění úkolů v rámci Koncepce boje proti extremismu, Strategie prevence kriminality na období 2008 – 2011 a Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období 2008 – 2012 ve vztahu k příslušníkům romských komunit.

5.2 Průběžně do vybraných vzdělávacích programů pro úředníky územních samosprávních celků zařadit téma antidiskriminačního přístupu k občanům, zavádění principů dobré správy do praxe a multikulturní výchovy.

5.3 Průběžně začleňovat poznatky a praktické zkušenosti krajských koordinátorů pro romské záležitosti, romských poradců působících na úrovni obcí v přenesené působnosti a poskytovatelů sociálních služeb příslušníkům romských komunit do celoživotního vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie ČR.

6. Ministerstvo pro místní rozvoj

6.1 Upravit podprogram Podpora výstavby podporovaných bytů tak, aby cílová skupina pro dotační titul *Vstupní byty*, byla jednoznačně vymezena a zahrnovala osoby ze sociálně vyloučených romských lokalit, rodiny ohrožené odebráním dítěte do ústavní výchovy z důvodu nevyhovujícího bydlení.

7. Ministerstvo zdravotnictví

7.1 Průběžně zajišťovat metodickou podporu ve spolupráci s ministerstvem práce a sociálních věcí pro zdravotně sociální pomocníky.

7.2 Průběžně informovat Radu vlády pro záležitosti romských komunit o dotačních programech vyhlášených Ministerstvem zdravotnictví v rámci „Národního programu zdraví – projekty podpory zdraví“ a o případných dalších dotačních programech, které lze pro ovlivnění zdraví v sociálně vyloučených romských lokalitách využít.

7.3 V rámci postgraduálního vzdělávání zdravotnických pracovníků informovat akreditovaná pracoviště o možnosti využít při výuce legislativy a etiky podklady týkající se problematiky vztahu mezi zdravotnickými pracovníky a pacienty ze sociálně vyloučeného prostředí, zajišťované a shromažďované Radou vlády pro záležitosti romských komunit a tyto podklady případně využít k aktualizaci studijních programů.

DOPORUČENÍ PRO DALŠÍ SUBJEKTY

8. Kraje

8.1 Průběžně podporovat prostřednictvím svých dotačních programů prezentaci romské kultury a dějin v mainstreamových kulturních institucích; podporovat rozšíření výuky romského jazyka ve svých regionech a vyvíjet úsilí k uchování trvalé vzpomínky na oběti romského holocaustu v kraji.

8.2 Průběžně vytvářet v partnerství s institucemi veřejné správy, klíčovými zaměstnavateli, s poskytovateli sociálních služeb a vzdělávacími institucemi plány rozvoje kraje k řešení situace v zaostalých regionech s důrazem na revitalizaci sociálně vyloučených romských lokalit, budování funkční infrastruktury, zajištění přístupu obyvatel sociálně vyloučených území na trh práce, k oživení nefunkčních trhů práce, k zajištění dostupnosti kvalitního vzdělávání, zdravotní péče a bydlení.

8.3 Průběžně podporovat sociální podnikání v kraji a umožnit sociálním podnikům zaměstnávajícím osoby znevýhodněné na trhu práce přístup k veřejným zakázkám kraje nastavením zvýhodňujících kritérií v pravidlech pro přidělení zakázky.

8.4 Průběžně zvyšovat informovanost místní samosprávy o Koncepti včasné péče pro děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí a rozvíjet ve spolupráci s obcemi síť poskytovatelů aktivit v systému včasné péče, a koordinovat jejich činnost v souladu s naplňováním Koncepte včasné péče.

8.5 Průběžně podporovat přestup romských žáků a studentů ze základní na střední školu a ze střední školy na vysokou školu a za tímto účelem v součinnosti s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy rozvíjet síť školských poradenských pracovišť pro žáky a studenty škol s nižší školní úspěšností a jejich rodiče, poskytovatelů profesního poradenství a programu doučování, zajišťovat v rámci tvorby střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb v kraji dostupnost doprovodných sociálních služeb ke stabilizaci rodinné situace žáků a studentů ze sociálně vyloučených rodin.

8.6 Podporovat průběžně šíření principu diverzity na pracovišti v soukromém sektoru i ve veřejné správě prostřednictvím kampaní a šířením pozitivních vzorů úspěšných Romů, kteří dosáhli dobrých studijních výsledků na středních a vysokých školách a úspěšně participují na trhu práce, dále i prezentací zkušeností jejich zaměstnavatelů.

8.7 Vyvíjet úsilí ke zlepšení bezpečnostní situace romských komunit v kraji, spolupracovat s obcemi při naplňování Strategie boje proti extremismu a průběžně snižovat výskyt kriminality a dalších rizikových forem chování v sociálně vyloučených romských lokalitách.

9. Obce

9.1 Průběžně aktivně vyhledávat ohrožené skupiny příslušníků romských komunit žijící v sociálně vyloučených romských lokalitách, zejména romské děti, u nichž je ohrožen zdravý vývoj; děti a mládež ohrožené kriminalitou a dalším společensky rizikovými jevy; oběti domácího násilí, lichvy a kriminality, a včas intervenovat do jejich situace a koordinovat aktivity subjektů zapojených do řešení jejich obtížné situace.

9.2 Průběžně vytvářet střednědobé plány rozvoje sociálních služeb a zajišťovat dostupnost sociálních služeb a vzdělávacích programů ke stabilizaci socioekonomické situace sociálně vyloučených Romů, programů ke zlepšení zdravotního stavu, bytové situace a bezpečnosti romských komunit; podporovat naplňování práv příslušníků romských komunit ve své spádové oblasti.

9.3 Monitorovat průběžně přístup nízkopříjmových romských domácností k bydlení, zajišťovat dostupnost sociálních forem bydlení pro tyto domácnosti.

9.4 Vytvářet průběžně obecní vyhlášky k systému přidělování obecních bytů, které budou obsahovat nediskriminující, transparentní a spravedlivé podmínky přístupu občanů k obecnímu bydlení.

9.5 Průběžně a včasně předcházet ztrátě bydlení u romských nájemců v důsledku vzniku dluhů na nájmu u obecních bytů, využívat zákonné prostředky a další preventivní nástroje ve spolupráci se zainteresovanými subjekty v oblasti bydlení dle části III. materiálu.

9.6 Podporovat průběžně ve spolupráci s úřady práce rozvoj lokálního pracovního trhu, rozvíjet sociální podnikání ve své spádové oblasti a umožnit sociálním podnikům zaměstnávajícím osoby znevýhodněné na trhu práce přístup k veřejným zakázkám obce.

9.7 Průběžně ve spolupráci s Policií ČR vyhodnocovat bezpečnostní rizika ve vztahu k romským komunitám v souvislosti s působením pravicových extremistů ve spádové oblasti, s výskytem kriminality a dalších rizikových forem chování v sociálně vyloučených romských lokalitách; vytvářet lokální strategie ke zlepšení bezpečnostní situace místních romských komunit a rozvíjet síť programů k eliminaci bezpečnostní rizik dle části III. materiálu.

10. Mediální rady České televize a Českého rozhlasu

10.1 Důsledněji uplatňovat při tvorbě programové skladby veřejnoprávních médií zákon č. 438/1991 Sb. o České televizi k rozvoji kulturní identity příslušníků romských komunit a zvýšit počet pořadů cílených na Romy.

10.2 Včlenit zásadu otevřenosti k zaměstnávání příslušníků národnostních menšin do Kodexu České televize a rozvíjet mechanismy, které přispívají ke zvýšení zaměstnanosti příslušníků romských komunit ve veřejnoprávních médiích.

10.3 Zabránit extremistickým skupinám šíření jejich ideologie prostřednictvím veřejnoprávních médií a rozvíjet prostřednictvím vysílání kritické myšlení veřejnosti podáváním objektivních informací o extremismu a jeho důsledcích.

10.4 Zajistit korektnost programů ve veřejnoprávních médiích tak, aby podávaly objektivní a nezájaté správy o příslušnicích romských komunit a tím zabránily jejich stigmatizaci a šíření negativního obrazu v očích veřejnosti.

10.5 Popularizovat téma romského holocaustu ve veřejnoprávních médiích a podporovat ve vysílání uchování trvalé vzpomínky na romský holocaust a důstojné uctění památky jeho obětí.